

عنوان مقاله:

ابجد الگوی ساختار فضایی خانه ایرانی اسلامی با روش نحو فضا (نمونه موردی: خانه های دوخوابه دهه های هفتاد و هشتاد و نود تهران)

محل انتشار:

کنفرانس عمران، معماری و شهرسازی کشورهای جهان اسلام (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

محمد رضا بمانیان - استادیار - رشته دکتری معماری دانشگاه تربیت مدرس، تهران، جلال آل احمد، پل نصر، دانشگاه تربیت مدرس،

سیده سولماز راستجو - پژوهشگر دکتری دانشگاه تربیت مدرس، تهران، جلال آل احمد، پل نصر، دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

خانه ایرانی اسلامی که به عنوان افق پیش روی خانه ایرانی معاصر، در اسناد بالادستی، ترسیم شده است، واجد ویژگیهای مفهومی برخاسته از فرهنگ است که در خانه معاصر گم شده است. این پژوهش به دنبال تدوین راهکاری عملی برای دستیابی به این الگوی مطلوب، از طریق روش استدلال منطقی و جمعآوری نمونه است. هرچند تمام ویژگیهای فرهنگ ایرانی اسلامی به خانه ایرانی اسلامی قابل تبدیل نیستند، اما برای شناخت الگوهای قابل تبدیل، میتوان با استفاده از روش نحو فضا، راهی ارایه کرد. این روش برای تشخیص ساختار فضایی خانه ها، با توجه به قابلیت شناخت و تشخیص سلسله مراتب (با تعداد گره های میان دو فضا و...)، حریم (شناخت گره های پیش ورودی برای فضاهای خواب و...) و ... روش مناسبی برای این پژوهش قلمداد میشود. پس از شناخت خانه ایرانی اسلامی و چهار مولفه آن، در قالب سلسله مراتب، حریم، عرصه های عمومی و خصوصی و تعامل با فضای خارج، ساختار فضایی خانه مطلوب تعریف میگردد. با مطالعه این چهار شاخص در خانه های معاصر، شکلی از الگوی خانه های معاصر به دست میدهد. با توجه به فراوانی ساخت و ساز و نیز پایتخت بودن تهران و اثر الگوسازی آن بر خانه های سایر شهرها، نمونه ها از شهر تهران برداشت شده اند. نتایج پژوهش نشان میدهد، تعامل با فضای بیرون، در دهه نود، در خانه ها تقویت شده است. محرمیت فضای خواب (قابلیت مهمانپذیری خانه در این پژوهش) پس از کاهش در یک دوره، دوباره به وضعیت قبل خود بازگشته است. سلسله مراتب، تغییر چندانی نداشته است. حریم در خانه ها با گذشت زمان بیشتر شده است. در دهه نود، الگوی ساختار فضایی خانه ایرانی اسلامی، با توجه به چهار شاخص در این پژوهش، در خانه های معاصر، نمود بیشتری داشته است

کلمات کلیدی:

فرهنگ ایرانی-اسلامی، خانه مطلوب، سبک زندگی ایرانی اسلامی، الگو، ساختار فضایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/776016>

